

PITANJA I ODGOVORI

Natječaj za provedbu intervencije 73.10. Potpora za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.		
R.br.	PITANJE	ODGOVOR
58.	Točka 17. Priloga 1 Natječaja navodi obvezu ishodjenja Potvrde o prethodnom odobrenju projekta za ulaganje u navodnjavanje te da njime mora biti dokazano, između ostalog, da "ulaganje se odnosi na gradnju novog sustava navodnjavanja u skladu s tehničkim rješenjima i građevinskom dozvolom, a koji dovodi do povećanja neto navodnjavanog područja". Obzirom da članak 4., stavak (11), točka a). Pravilnika o jednostavnim i drugim građevinama i radovima jasno i nedvojbeno navodi da se razvod sustava za navodnjavanje i protumraznu zaštitu od hidrantskog priključka ili razvod na parceli krajnjeg korisnika može graditi bez građevinske dozvole, a u skladu s glavnim projektom, molili bismo pojašnjenje kako ishoditi prethodno navedenu Potvrdu s naznakom da "ulaganje se odnosi na gradnju novog sustava navodnjavanja u skladu s tehničkim rješenjima i građevinskom dozvolom", kada građevinska dozvola za isto nije potrebna?	Građevinska dozvola je obavezna ako je primjenjivo sukladno Zakonu o gradnji.

PITANJA I ODGOVORI

59.	<p>Kao sastavni dio dokumentacije koju nije moguće dopuniti naveden je Tehnološki projekt izrađen, potpisani i ovjeren od strane osobe odgovarajuće struke. Molimo Vas informaciju o tome da li je navedeni dokument obaveza za sve vrste ulaganja ili samo za ulaganja u slučaju podizanja novih/restrukturiranja postojećih višegodišnjih nasada. Dodatno, ako glavni projekt sadrži sve bitne elemente tehnološkog projekta da li je prihvatljivo dostaviti samo glavni projekt.</p>	<p>Navedeni dokument je obaveza za ulaganja u izgradnju/rekonstrukciju/opremanje objekata/ugradnje opreme u slučaju da su dio proizvodnog procesa.</p> <p>Za ulaganje u podizanje novih/restrukturiranja postojećih višegodišnjih nasada ne dostavlja se tehnološki projekt, već tehnološki elaborat izrađen na obrascu iz priloga Natječaja, odobren (potvrđen) od strane nadležnih stručnih službi.</p>
60.	<p>Molimo pomoći kod tumačenja visine potpore kod ulaganja u biosigurnosne mjere i ostale prihvatljive troškove.</p> <p>Planiramo ulaganje u izgradnju objekta za mužnju krava i ulaganje u biosigurnosne mjere na postojećoj farmi i novom objektu za mužnju krava. Troškove biosigurnosnih mera moguće posebno izdvojiti troškovnikom.</p> <p>Ostvarujemo li intenzitet potpore za izgradnju u iznosu od 65% kako je propisano, a za biosigurnosne mjeru 100% ili se primjenjuje jedinstvena stopa od 65% obzirom da projektno ulaganje nije isključivo ulaganje u biosigurnosne mjeru?</p>	<p>Za ulaganje iz upita, potpora može iznositi 65% od ukupno prihvatljivih troškova projekta.</p>
61.	<p>Pitanje vezano uz Kriterij odabira Doprinos ulaganja klimi i okolišu, navedeno je samo stroj za kultivaciju unutar redova višegodišnjih nasada, može li se kupiti stroj</p>	<p>Korisnik može ostvariti bodove za troškove koji su izrijekom navedeni, uz ispunjavanje ostalih uvjeta propisanih Pravilnikom.</p>

PITANJA I ODGOVORI

	za među rednu obradu i zadovoljava li on kriterij za dobivanje bodova za doprinos ulaganja klimi i okolišu?	
62.	<p>„Korisnik pravna osoba/obrt/OPG koji bodove ostvaruje na temelju stručne spreme ili radnog iskustva zaposlenika, pored diplome (ili uvjerenja/potvrde)/svjedodžbe odgovarajućeg smjera kojim se dokazuje stručna sprema zaposlenika ILI odgovarajućeg Ugovora o radu s korisnikom ili drugim poslodavcima ILI popisa MIBPG-a kojima se dokazuje radno iskustvo zaposlenika u poljoprivredi, mora dodatno priložiti i Ugovor o radu na puno radno vrijeme na neodređeno sklopljen između zaposlenika i korisnika te uz Ugovor i Potvrdu o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji HZMO (potpisana i ovjerena od HZMO ili e-Potvrda HZMO) kao dokaz da je isti zaposlenik korisnika.“</p> <p>Situacija je sljedeća, tvrtka ima dva zaposlenika, oba VSS agronomije koji su zaposleni na pola radnog vremena svaki. Znači imamo 2 zaposlenika, oba VSS agronomije na pola radnog vremena i tražili bi bodove (6 bodova) za navedeni kriterij. S obzirom da je ovdje predviđena samo jedna mogućnost da 1 zaposlenik je na puno radno vrijeme, a mi ćemo dokazati puno radno vrijeme na dva zaposlenika (koji na kraju godine kao FTE i čine punu jedinicu rada) i oba imaju VSS.</p>	Korisnik ostvaruje bodove u sklopu kriterija odabira „Stručna spremna i radno iskustvo nositelja/člana/odgovorne osobe/zaposlenika (alternativno)“ dostavljanjem dokumentacija kako je propisano Prilogom 1 Natječaja.

PITANJA I ODGOVORI

	Može li se sa ovom kombinacijom zatražiti i dobiti navedeni bodovi (6 bodova)	
63.	Vezano uz izradu tehnološkog elaborata, može li tehnološki elaborat izraditi potencijalni korisnik samostalno ukoliko posjeduje dovoljnu raznu obrazovanja (magistar inženjer hortikulture) ili to mora izraditi isključivo pravna osoba koja ima registriranu djelatnost izrade tehnoloških elaborata?	Tehnološki elaborat može izraditi potencijalni korisnik samostalno ukoliko posjeduje dovoljnu razinu obrazovanja (npr. magistar inženjer hortikulture kako ste naveli u upitu).
64.	Ukoliko je korisnik već kupio poljoprivredno zemljište koje će biti lokacija provedbe projekta i potraživati će se kroz projektnu prijavu sufinanciranje nabave poljoprivrednog zemljišta, mora li se dostaviti Elaborat procjene tržišne vrijednosti nekretnine, ovjeren od ovlaštenog sudskog vještaka.	Navedeni Elaborat je potrebno dostaviti.
65.	Postoji li obveza dostavljanja obvezujućeg pisma namjere banke ukoliko korisnik potražuje potporu manju od 100.000 eura (potražuje 18.000 eura), posjeduje finansijsku dokumentaciju samo za jednu prethodnu finansijsku godinu u kojoj su prihodi manji od traženog iznosa potpore (prihodi iznose 14.000 eura).	U navedenom slučaju, nije potrebno ishoditi Obvezujuće pismo namjere banke.
66.	Korisnik ima 30 hektara zemljišta od toga je 3 hektara u ekološkoj proizvodnji, može li on ići na prijavu kao ekološki korisnik?	Da.
67.	Korisnik obrađuje 60ha zemlje od toga 8ha je u ekološkoj proizvodnji. Korisnik bi prijavom na ovu intervenciju nabavljao	U sklopu zahtjeva za potporu, korisnik može prijaviti ulaganje koje uključuje kombinaciju troškova iz sektora povrćarstva i sektora voćarstva.

PITANJA I ODGOVORI

	sijačicu za izravnu sjetvu boba i frezu s ticalima koju bi koristio za obrađivanje zemlje u nasadima. Postoji li mogućnost kombinacije sektora povrćarstva i voćarstva?	
68.	Korisnik planira ulaganje u nabavu plastenika (prvih 50%) i u sklopu istoga planira iskop bunara i nabavu digitalne opreme za navodnjavanje (putem mobitela, senzora i softvera) da li je navedeno spada u trošak digitalizacije?	Digitalna oprema za navodnjavanje može se zbrajati s troškovima za digitalizaciju.
69.	<p>U Pravilniku u članku 17.k. (što spada u troškove koji sa izgradnjom i opremanjem objekata moraju biti iznad 50% vrijednosti ulaganja) stoji da su prihvatljivi materijalni troškovi Sustavi za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena.</p> <p>S obzirom da u kriteriju odabira br. 7. „Doprinos ulaganja klimi i okolišu“ stoji sljedeće:</p> <p><i>7.1, ulaganje obuhvaća trošak/troškove za prilagodbu i/ili ublažavanje klimatskih promjena, 3</i></p> <p>sa sljedećim obrazloženjem bodovanja:</p> <p>„Da bi ostvario bodove na ovom kriteriju odabira korisnik mora u sklopu ulaganja planirati troškove za nešto od sljedećeg: tanjurače, podrivač, sjetvospremači, gruber, injektor za aplikaciju stajskog gnoja, oprema za varijabilnu aplikaciju pesticida, sijačica za izravnu sjetvu, stroj za kultivaciju unutar redova višegodišnjih nasada, fotoreflektirajuće folije za pokrivanje tla u</p>	Troškovi poljoprivredne mehanizacije, neovisno o svrsi, uporabi i doprinosu iste, spada pod točku h) stavka 2. članka 17. Pravilnika (kupnja poljoprivredne mehanizacije, uključujući mehanizaciju i opremu za preciznu poljoprivredu).

PITANJA I ODGOVORI

	<p>višegodišnjim nasadima i povrćarstvu, fotoselektivne mreže za pokrivanje višegodišnjih nasada, filcevi za zaštitu stabala višegodišnjih nasada od štetnika koji prezimljuju u tlu, uređaji za kontrolu vlage i temperature koji su povezani s projektom, pri čemu udio tih troškova nakon administrativne kontrole zahtjeva za potporu iznosi najmanje 10 % od ukupno prihvatljivih troškova ulaganja, a udio mora zadržati i nakon administrativne kontrole zahtjeva za isplatu.“</p> <p>Moje pitanje je spadaju li troškovi mehanizacije poput tanjurače, podrivača, sjetvospremača, grubera, injektora za aplikaciju stajskog gnoja, opreme za varijabilnu aplikaciju pesticida, sijačice za izravnu sjetu u točku k (Sustavi za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena) članka 17 ili u točku h (kupnja poljoprivredne mehanizacije (uključujući mehanizaciju i opremu za preciznu poljoprivredu) članka 17.</p> <p>Moja je logika da to ide u točku h (kupnja poljoprivredne mehanizacije (uključujući mehanizaciju i opremu za preciznu poljoprivredu) članka 17 međutim na terenu su različita mišljenja o tome pa molim pojašnjenje tj. odgovor</p>	
70.	Vezano za kriteriji odabira za intervenciju 73.10. Potpora za ulaganja u primarnu	Rasadničarstvo pripada u sektor voćarstvo/maslinarstvo/vinogradarstvo/povrćarstvo.

PITANJA I ODGOVORI

	poljoprivrednu proizvodnju – mikro, mali i srednji korisnici (od 10.000/15.000 EUR SO do 250.000 EUR SO) – 2. točka Sektor ulaganja, pripada li ulaganje u rasadničarstvo pod sektor 2.1 voćarstvo / maslinarstvo / vinogradarstvo / povrćarstvo?	Ako se ulaganje odnosi na presadnice cvijeća/ljekovitog bilja/ukrasnog bilja korisnik ostvaruje bodove za podjačku 2.3. ostali sektori.
71.	Molim tumačenje za Povezana poduzeća, tj. Potvrdu da smo dobro razumjeli definirano u članku 3. stavku 3. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 2022/2472 „Povezanima se smatraju i poduzeća koja jednu od povezanosti ostvaruju preko fizičke osobe ili skupine fizičkih osoba koje djeluju zajedno ako svoju djelatnost ili dio svoje djelatnosti obavljaju na istom relevantnom tržištu ili na susjednim tržištima.“ Podrazumijeva li navedeno da su dva OPG-a povezana, ako imamo dva brata od kojih svatko vodi svoje poslovanje, nemaju utjecaj jedan na drugog u smislu odlučivanja, prava i obveza. Jedina povezanost je da su braća (nisu članovi istog kućanstva), koja svaki za svoj račun prodaju robu istom kupcu	U kontekstu veza putem fizičkih osoba iz članka 3. stavka 3. Priloga Preporuke o MSP-ovima, obiteljske veze mogu se smatrati dovoljnim za donošenje zaključka o zajedničkom djelovanju fizičkih osoba. U slučaju sumnje u zajedničko djelovanje obiteljski povezanih fizičkih osoba, Agencija za plaćanja obavlja pregled poslovnih odnosa oba korisnika kako bi utvrdila nastupaju li zajednički na tržištu i prema trećim (dobavljači, kupci) osobama te koriste li zajedničku logistiku. Međutim, bez uvida u konkretnu prijavu, a u interesu jednakog postupanja, nije moguće dati prethodno mišljenje u svezi s prihvatljivošću prijavitelja, projekta ili određenih aktivnosti i troškova te ne može zamijeniti niti prejudicirati ishod propisanih pojedinih faza postupka dodjele.
72.	Prvo što nas zanima da li prijave vrijede isključivo za mlade poljoprivrednike ili se može prijaviti i osoba koja ne spada u tu dobnu skupinu?	Zahtjev za potporu mogu podnijeti svi korisnici kako je propisano člankom 8. stavkom 1. Pravilnika. Mladi poljoprivrednici ne ostvaruju dodatne bodove prema kriterijima odabira.
73.	Da li se iz natječaja za intervenciju 73.10 Potpora ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju može kupiti samo traktor?	Navedeno je prihvatljivo samo u okviru prijave 73.10. - ekološki proizvođači za koje je raspoloživo 6.000.000,00 EUR-a.

PITANJA I ODGOVORI

74.	Spadaju li roboti za mužnju krava u kategoriju troškova koji doprinose digitalizaciji proizvodnje?	Navedeno doprinosi digitalizaciji proizvodnje.
75.	Korisnik ima završenu srednju stručnu spremu smjera tehničar za računarstvo, a kasnije je još preko pučkog učilišta završio četverogodišnju poljoprivrednu školu nakon koje mu je izdana diploma. Vrijedi li navedeno kao srednja stručna spremu agronomске struke prema kojem prijavitelj može ostvariti 2 boda prema Kriteriju 5. u Pravilnikom propisanom Kriteriju odabira za kategoriju mikro, mali i srednji korisnici?	Za završenu četverogodišnju poljoprivrednu školu ostvaruju se bodovi po kriteriju „Stručna spremu i radno iskustvo nositelja/člana/odgovorne osobe/zaposlenika (alternativno).
76.	Vezano za definiciju mladog poljoprivrednika molimo pojašnjenje? „Mladi poljoprivrednik je fizička osoba koja u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu ima više od 18, ali ne više od 40 godina (dan prije navršavanja 41 godine starosti), posjeduje stručna znanja i vještine te po prvi put uspostavlja poljoprivredno gospodarstvo na kojem ima status nositelja/odgovorne osobe ili je status nositelja/ odgovorne osobe po prvi put stekla unutar 5 (pet) godina do datuma podnošenja zahtjeva za potporu, a u slučaju trgovačkog društva odgovorna osoba je i vlasnik najmanje 50 % temeljnog kapitala društva; a koji je zatražio uvećanje intenziteta potpore u sklopu intervencija iz ovoga Pravilnika, gdje je primjenjivo“	Osoba koja je bila nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva od siječnja 2020. godine te je odgovorna osoba i većinski vlasnik trgovačkog društva upisanog u Upisnik poljoprivrednika od prosinca 2020. godine (a ispunjava ostale uvjete za mladog poljoprivrednika-godine i stručna spremu), ne ispunjava uvjet propisan Pravilnikom da po prvi put uspostavlja poljoprivredno gospodarstvo na kojem ima status nositelja ili odgovorne osobe.

PITANJA I ODGOVORI

	<p>Trgovačkom društvu koje bi se prijavljuje na intervenciju 73.10 odgovorna osoba i većinski vlasnik je osoba od 29 godina koja je u agenciji upisana kao odgovorna osoba od 9.12.2020. Ista ta osoba je bila odgovorna osoba u svom OPG-u upisana 15.01.2020.</p> <p>Dali ta odgovorna osoba u trgovačkom društvu ostvaruje prava kao mladi poljoprivrednik?</p> <p>S obzirom da je osoba postala odgovorna unutar 5 godina, a po pravilniku je navedeno da je mladi poljoprivrednik svaka osoba koja ili po prvi put upisana kao odgovorna osoba na tom poljoprivrednom gospodarstvu ili je status nositelja po prvi put stekla unutar 5 godina od datuma podnošenja zahtjeva za potporu.</p>	
77.	KO 2 – Postojeća proizvodnja korisnika Ostvaruje li bodove po ovom kriteriju odabira korisnik koji se dugi niz godina bavi proizvodnjom povrća u stakleniku i ne podnosi Jedinstveni zahtjev?	U navedenom slučaju korisnik ne ostvaruje bodove po kriteriju odabira „Postojeća proizvodnja korisnika“.
78.	S obzirom da nije jasno čitljivo u Popisu dokumentacije, molim Vas pojašnjenje treba li tehnološki elaborat biti izrađen i u slučaju ulaganja u sustave za navodnjavanje?	Ako je sustav navodnjavanja u sklopu podizanja i/ili restrukturiranja nasada, korisnik dostavlja tehnološki elaborat u kojem su i sustavi navodnjavanja. Ako korisnik ulaže u navodnjavanje koje nije u sklopu podizanja/restrukturiranja nasada treba dostaviti tehnološki projekt izrađen, potpisani i ovjeren od strane osobe odgovarajuće struke.
79.	Je li u sklopu Intervencija 73.10 i 73.03 prihvatljivo ulagati u samoodrživu elektranu na solarni pogon koja se ne spaja na elektroenergetsku mrežu i je li u sklopu	Navedeno je prihvatljivo, uz ispunjavanje ostalih uvjeta prihvatljivosti. U slučaju da se ne spaja na elektroenergetsку mrežu nije potrebno ishoditi Potvrdu Glavnog projekta od HEP ODS-a.

PITANJA I ODGOVORI

	takvog ulaganja potrebno ishoditi Potvrdu Glavnog projekta, izdanu i ovjerenu od strane HEP ODS-a d.o.o.?	
80.	Vezano za kriterij odabira „Doprinos ulaganja klimi i okolišu“ i propisan udio od minimalno 10% troškova koji se odnose na navedeni kriterij, a sve u svrhu ostvarenja propisana 3 boda, za korisnike koji podižu višegodišnje nasade sa fotoselektivnim mrežama za pokrivanje višegodišnjih nasada, ulazi li u izračun 10% samo trošak fotoselektivne mreže ili i konstrukcije na koju se postavlja ta mreža kako bi imala svoju funkciju?	U zbroj troškova za ostvarivanje bodova po kriteriju „Doprinos ulaganja klimi i okolišu“ ulaze samo troškovi fotoselektivnih mreža.
81.	Trošak ulaganja u građenje skladišta za bale i sijeno kao hrane za krave mlječnog gospodarstva prema Članku 17., točki (2) Pravilnika je trošak stavke <i>d) građenje (izgradnja i/ili rekonstrukcija) i/ili opremanje za skladištenje, hlađenje, čišćenje, ljuštenje, guljenje, sušenje, zamrzavanje, klasiranje i pakiranje proizvoda iz vlastite primarne poljoprivredne proizvodnje ili trošak stavke b) građenje (izgradnja i/ili rekonstrukcija) i/ili opremanje ostalih gospodarskih objekata, upravnih prostorija s pripadajućim sadržajima koji su u funkciji osnovne djelatnosti?</i>	Skladište za bale za sijeno kao hrana za krave je gospodarski objekt u funkciji osnovne djelatnosti te pripada od točku b) stavka 2. članka 17. Pravilnika.
82.	Podnositelj projekta koji se bavi biljnom i stočarskom proizvodnjom projektnim prijedlogom planira nabavku poljoprivredne mehanizacije/strojeva za proizvodnju hrane	U skladu s dodatnim pojašnjenjem kriterija odabira, ako se ulaganje odnosi na više različitih sektora, korisnik ostvaruje bodove za sektor s manjim brojem bodova.

PITANJA I ODGOVORI

	za ishranu vlastite stoke. Ostvaruje li korisnik po kriteriju odabira 2. pravo na bodove za sektor ulaganja „stočarstvo/peradarstvo“ obzirom da je biljna proizvodnja u svrsi stočarske proizvodnje?	
83.	OPG bi rekonstruirao postojeći voćnjak na način da mijenja voćnu vrstu, te bi također tu novu voćnu vrstu sadio i na drugoj poljoprivrednoj čestici. Može li to oboje proći (rekonstrukcija i podizanje) kroz jednu prijavu na ovaj natječaj?	Navedeno je prihvatljivo.
84.	OPG ima cca 20% evidentiranih površina pod EKO, a ostalo je konvencionalna proizvodnja. Javio bi se na natječaj kao EKO proizvođač te ga zanima koji su kriteriji za karakteristike mehanizacije koju nabavlja (npr. Traktor ili kombajn). Gleda li se njegova ukupna prijavljena proizvodnja ili samo ono što je pod ekološkom kad se određuje snaga, veličina i ostale karakteristike mehanizacije ?	Navedeni uvjet nije propisan Pravilnikom niti Natječajem.
85.	Ako se količine pojedinih stavki u troškovniku izgradnje farme toliko promijene (neke porastu, neke se smanje) da kumulativni iznos izgradnje ostane isti, je li potrebno ponovno provesti postupak nabave u sustavu EONA?	Nije potrebno ponavljati postupak nabave.
86.	Što ako imamo npr. 3 stavke u troškovniku izgradnje farme (iskope, beton, čelik) i ako si u fazi izvedbe dodamo 4. stavku – sendvič paneli, a da kumulativni iznos troškovnika ostane isti (ili unutar 30% dozvoljenih	Nije potrebno ponavljati postupak nabave unutar 30% odstupanja. Novo uvedena stavka odnosno vantroškovnički radovi nisu prihvatljivi za sufinanciranje.

PITANJA I ODGOVORI

	izmjena) – je li u ovom slučaju potrebno ponovno provesti postupak nabave putem EONA-e?	
87.	Izmjenom građevinske dozvole za izgradnju farme potencijalno bi nam se mijenjale i količine pojedinih stavki troškovnika na više i manje, a stavke kao stavke opisno bi ostale iste te se ukupna finansijska vrijednost izmjenama ne bi značajno promijenila tj. finansijska promjena će biti manja od 30%. Ukoliko za ovo nije potrebna izmjena projekta, da li ćete izračun potpore gledati na ukupan iznos izgradnje (u odnosu na ukupnu ponudu), po grupama radova ili po stavkama troškovnika?	U slučaju izmjene građevinske dozvole korisnik je u obavezi prijaviti promjenu projekta u skladu s člankom 47. Pravilnika, ali ako je finansijsko odstupanje manje od 30% nije potrebno ponovno provesti postupak nabave.
88.	U Prilogu 1. „Dokumentacija za podnošenje zahtjeva za potporu“ navedenoga natječaja, pod dokumentacijom koju je moguće dopuniti nalazi se i pravomoćna građevinska dozvola. Prema tome, projekt koji u trenutku predaje Zahtjeva za potporom nema ishođenu pravomoćnu građevinsku dozvolu te istu ishodi nakon predaje Zahtjeva za potporom, a prije evaluacije projekta, pravomoćna građevinska dozvola će biti prihvaćena bez obzira na datum izdavanja iste?	Ako projekt u trenutku predaje zahtjeva za potporu nema ishođenu pravomoćnu građevinsku dozvolu te istu ishodi nakon predaje zahtjeva za potporu, i dostavi u propisanom roku po traženoj dopuni tijekom administrativne kontrole projekta, pravomoćna građevinska dozvola će biti prihvaćena.
89.	Pojašnjenje kriterija bodovanja Stručna spremu i radno iskustvo nositelja/člana/odgovorne osobe/zaposlenika (alternativno) Mogu li se ostvariti bodovi po ovom kriteriju ukoliko imamo zaposlenog djelatnika visoke	Bodovi po ovom kriteriju mogu se ostvariti za zaposlenog djelatnika (visoka stručna spremu agronomске struke) koji je kod korisnika zaposlen na puno radno vrijeme u skladu s Prilogom 1 Natječaja.

PITANJA I ODGOVORI

	stručna spremu agronomске struke koji nije zaposlen na puno radno vrijeme?	
90.	U okviru ulaganja planiramo podizanje ograda oko novog nasada vinove loze za zaštitu nasada od divljači. Može li se ograda oko nasada smatrati sustavom za zaštitu nasada?	Ograda oko nasada je prihvatljiv trošak, ali se ne može se smatrati sustavom za zaštitu nasada koji je propisan Tehnološkim elaboratom.
91.	Pojašnjenje odredbe Pravilnika iz članka 11., stavka 1.c. u kome se navodi obveza planiranja nasada opremljenog sustavima za zaštitu nasada, na koje sustave konkretno misli, samo na sustav za protugradnu zaštitu ili i antifrost sustav?	Opći uvjeti prihvatljivosti projekta i ulaganja navedeni u članku 11. stavku 1 točki c) Pravilnika ispunjavaju se kako je opisano u tehnološkim smjernicama za voćnjake, Prilog 11. Natječaja. Preporuka je da se u intenzivni nasad, a ovisno o voćnoj kulturi i lokaciji nasada, postavi sustav obrane od tuče koji podrazumijeva nosivu armaturu s protugradnom mrežom. Također, u područjima gdje postoji rizik od pojave kasnih proljetnih mrazova preporuka je da se instalira jedan od sustava obrane primjerice antifrost sustav, lovac na mraz (mobilni, stacionarni) vjetrenjače, svijeće ili mini peći na pelete. Za kulture poput oraha, badema, ljeske i masline nije nužno postavljanje nosive armature s protugradnom mrežom, kao i u slučajevima gdje je predviđena strojna berba. Prihvatljivim troškom smatra se i pokrivanje nasada trešnje i stolnog grožđa s folijom protiv pucanja plodova.
92.	Prema smjernicama za tehnološke elaborate, potrebna je analiza tla za svaku katastarsku česticu. Predlažem da se uzme analiza tla po sadašnjoj ili budućoj ARKOD parceli.	Uzimanje uzoraka tla za analizu prihvatljivo je s više čestica ako su one obuhvaćene jednom cjelinom. Uzima se najmanje jedan prosječni uzorak sa predmetne cjeline po pravilima struke. Prihvatljiva je analiza tla ne starija od godine dana.
93.	Postoji li mogućnost sadnje tri voćne vrste gdje će svaka od njih biti na minimalnoj površini od 1 ha.	Da.
94.	U pravilniku nije naznačeno da sustavi za navodnjavanje ne smiju koristiti poljoprivredne priključke iz vodovoda, znači li to da je takva vrsta sustava dozvoljena?	Navodnjavanje voćnjaka treba rješavati na osnovama klimatskih uvjeta i namjenu proizvodnje voćne kulture u skladu sa specifičnostima voćarskih položaja, pojedinačno u svakom voćnjaku. Za navodnjavanje voćnjaka prihvatljivi izvori vode su primjerice akumulacija, retencija, arteški bunar,

PITANJA I ODGOVORI

		<p>bunar, rijeke i riječni pritoci, dok je neprihvatljivo korištenje vode za piće iz javnih vodoopskrbnih sustava zbog sadržaja klora.</p> <p>Kako bi se osigurala ujednačenost distribucije vode za pojedinu voćnu sadnicu sustav navodnjavanja uključuje: pumpnu stanicu, magistralni i lateralni vodovi, te cijevi s ugrađenim kapaljkama.</p> <p>Kako bi se osiguralo ukorjenjivanje i primitak sadnica u prve dvije godine nakon sadnje odnosno dok se ne postavi glavni sustav potrebno je osigurati navodnjavanje mladog nasada sa potrebnim količinama vode. Za kulture poput oraha i ljeske nije nužno postavljanje fiksnog sustava za navodnjavanje.</p>
95.	Jesu li dozvoljeni sustavi poljoprivredne proizvodnje na hidropunu ili nekom drugom supstratu što predstavlja novije tehnologije uzgoja povrća i jagoda?	Dozvoljen je uzgoj voćnih vrsta koje zahtijevaju specifične uvjete za uzgoj (npr. američka borovnica).